

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 380/2011-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. M. S., C., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo/188/2010 a jeho uznesením z 25. mája 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. M. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2011 doručená sťažnosť MUDr. M. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 141 ods. 1 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn.

6 Sžo/188/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“ alebo „namietané konanie“) a jeho uznesením z 25. mája 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“ alebo „namietané uznesenie“). Týmto uznesením najvyšší súd odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 S/1062009-160 z 3. novembra 2009 podľa § 218 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako podané oneskorene.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Dňa 28. 6. 11 mi bolo doručené uznesenie č. 6 Sžo/188/2010 z 25. 5. 2011, ktorým NS SR odmietol odvolanie žalobcu bez opr. prostriedku!... /1/ NS SR tak uzavrel, že: odvolanie žalobcu bolo podané oneskorene, lebo zmeškanie lehoty na podanie odvolania 'nebolo' žalobcovi odpustené, preto NS SR „odmietol odvolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. a OSP, v spojení s § 246c ods. 1 v.1. OSP“, v rozpore s § 58 ods. 1 OSP!

NSo pred uzn. č. 6 Sžo/188/2010 nevydal uzn. č. 6 Sžo/189/2010 z 25. 5. 11, inak rozhodnutím o odvolaní pred rozhodnutím o odpustení zmeškania, teda odňal možnosť konať, čím porušil § 221 ods. 1 písm. f OSP!

V uznesení č. k. 6 Sžo/189/2010 z 25. 5. 2011 NS SR zistil, že zástupkyňa, ustanovená uzn. 5 C/192/2008-120 z 24. 2. 09 OSNMnV, odvolanie nepodala, vylúčila klienta z úkonu odvolania, čo je kolaboráciou s KS ex offa, porušením: § 18 ods. 1, § 18 ods. 2, § 26 ods. 1 z. č. 586/03 Zb., tým dôvod ospravedlňujúci a ospravedlniteľný, v záujme spravodlivosti!

Samotné uznesenie č. k. 13 S/106/2009-160 z 3. 11. 2009 KS je nezákonné, KS konal s odporcom OÚ Myjava bez rozšírenia, ako zistil NS!

Konanie na KS Trenčín je nespochybniteľne procesnou komanipuláciou, KS nezrušil „ustanovenie“ zástupkyne, zástupkyňa nepodala odvolanie, KS neodpustil „zmeškanie“ lehoty, zmanipulované zástupkyňou!“»

V petite sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„ÚS určuje, že procesným postupom v konaní č. k. 6 Sžo/188/2010 NS porušil základné práva MUDr. M. S., garantované čl. 48 ods. 2 ÚSR a čl. 46 ods. 3 ÚSR, aj čl. 141 ods. 1 Ústavy SR;

ÚS zrušuje nezákonné uznesenie zn. 6 Sžo/188/2010 z 25. 5. 2011 NS SR v plnom rozsahu a vracia NS SR, podľa čl. 127 ods. 2 ÚSR;

ÚS priznáva MUDr. M. S. aj primerané finančné zadosťučinenie za porušenie práv NS – čl. 127 ods. 3 Ústavy SR. “

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

II.1. Napriek tomu, že sťažovateľ podľa označenia v petite sťažnosti namieta okrem iného porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy namietaným postupom

a rozhodnutím najvyššieho súdu, z obsahu sťažnosti, najmä z uplatnenej argumentácie podľa názoru ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ de facto namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v napadnutom konaní.

Ústavný súd preto preskúmal napadnuté konanie a uznesenie najvyššieho súdu aj z toho hľadiska, či ním mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podstatou námietok sťažovateľa je odlišné právne posúdenie veci najvyšším súdom oproti právnenému názoru, ktorý zastáva sťažovateľ. Sťažovateľ konkrétne odmieta akceptovať názor najvyššieho súdu, že lehota na podanie odvolania proti uzneseniu krajského súdu č. k. 13 S/106/2009-160 z 3. novembra 2009 začala plynúť dňom 25. novembra 2009, t. j. dňom nasledujúcim po doručení predmetného uznesenia jeho právnej zástupkyňi, ktorá mu na zastupovanie v konaní vedenom pod uvedenou spisovou značkou bola súdom ustanovená. Okrem toho sťažovateľ namieta a považuje za porušenie svojich v sťažnosti označených práv aj to, že najvyšší súd potvrdil ďalším samostatným uznesením z 25. mája 2011 uznesenie krajského súdu č. k. 13 S/106/2009-174 z 27. mája 2010, ktorým o jeho návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania podľa § 58 ods. 1 OSP rozhodol tak, že mu zmeškanie lehoty neodpustil.

V relevantnej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu č. k. 13 S/106/2009-160 z 3. novembra 2009 ako podané oneskorene, sa okrem iného uvádza:

„Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 5 C/192/2008-120 zo dňa 24. februára 2009 bola žalobcovi na ochranu jeho záujmov, v súlade s ustanovením § 30 OSP v znení účinnom do 31. decembra 2009, ustanovená zástupkyňa z radov advokátov JUDr. H. B., ktorej bolo dňa 24. novembra 2009 podľa § 49 ods. 1 OSP doručené napadnuté uznesenie krajského súdu. Táto skutočnosť mala za následok plynutie odvolacej lehoty žalobcu stým, že táto márne uplynula dňom 9. decembra 2009. Dňa 23. apríla 2010 podal žalobca proti uzneseniu krajského súdu č. k. 13 S/106/2009-160 zo dňa 3. novembra 2009 odvolanie

spolu so žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty. Prvostupňový súd uznesením č. k. 13 S/106/2009-174 zo dňa 27. mája 2010 rozhodol o návrhu žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania tak, že návrh žalobcu zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobcom odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 13 S/106/2009-174 zo dňa 27. mája 2010 svojím rozhodnutím vydaným pod sp. zn. 6 Sžo/189/2010 potvrdil.

Podľa § 49 ods. 1 OSP, ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku sa doručuje iba zástupcovi.

Podľa § 57 ods. 1 OSP do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

Podľa § 204 ods. 1 OSP odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmajúc, či doručenie napadnutého uznesenia prvostupňového súdu len súdom ustanovenej právnej zástupkyňi žalobcu bolo vykonané v súlade s ustanovením § 49 ods. 1 OSP, konštatuje, že krajský súd nepochybil, keď doručil uznesenie, neukladajúce žalobcovi povinnosť v konaní niečo osobne vykonať, len jeho zástupkyňi disponujúcej plnomocenstvom pre celé konanie (§ 25 ods. 1 OSP).

Lehota na podanie odvolania proti napadnutému uzneseniu začala v danom prípade u žalobcu plynúť dňom 25. novembra 2009, t. j. dňom nasledujúcim po jeho doručení právnej zástupkyňi žalobcu, a uplynula dňom 9. decembra 2009.

Podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospejúc k záveru, že odvolanie žalobcu bolo podané oneskorene, poukazujúc zároveň na skutočnosť, že zmeškanie lehoty na podanie odvolania nebolo žalobcovi odpustené, odmietol odvolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP.“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti konštatuje, že nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by umožňovali prijatie záveru, že ním, resp. postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v spojitosti s tým ani k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje aj na svoju predchádzajúcu judikatúru (napr. I. ÚS 82/04), podľa ktorej právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi.

Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať.

Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa smerujúcim proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 6 Sžo/1289/2010-189 z 25. mája 2011, ktorým potvrdil ako vecne správne uznesenie krajského súdu č. k. 13 S/106/2009-174 z 27. mája 2010, ústavný súd uvádza, že bolo vo výlučnej právomoci krajského súdu rozhodovať o návrhu sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty na podanie opravného prostriedku proti jeho uzneseniu č. k. 13 S/106/2009-160 z 3. novembra 2009, pričom uznesenie, ktorým neodpustil sťažovateľovi zmeškanie lehoty, preskúmal v odvolacom konaní najvyšší súd a ako vecne správne ho potvrdil.

V súvislosti s tým považuje ústavný súd upriamiť pozornosť na tú časť odôvodnenia potvrdzujúceho uznesenia najvyššieho súdu č. k. 6 Sžo/1289/2010-189 z 25. mája 2011, v ktorej sa uvádza, že *„predpokladom na odpustenie zmeškania lehoty je jednak ospravedlniteľný dôvod na strane účastníka, prípadne jeho zástupcu, pričom dôkazné bremeno leží na navrhovateľovi tohto procesného úkonu a jednak, že tento návrh je*

potrebné podať do pätnástich dní po odpadnutí prekážky v dôsledku ktorej bol účastník, resp. Jeho zástupca v omeškaní. V danom prípade, pokiaľ by skutočne došlo k zmeškaniu lehoty na podanie odvolania z ospravedlniteľného dôvodu (k uvedenému však nedošlo) žalobca nepodal návrh na odpustenie zmeškania lehoty do pätnástich dní po odpadnutí prekážky, ale až dňa 23. apríla 2010, teda po uplynutí viac ako dvoch mesiacov odo dňa 29. januára 2010, kedy sa dozvedel, že jeho právna zástupkyňa odvolanie proti zastavujúcemu uzneseniu nepodala.“.

Pokiaľ najvyšší súd posúdil obsah sťažovateľovho odvolania na základe určitých logických úvah, ktoré v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne vyložil a vysporiadal sa s nimi, nemá ústavný súd dôvod do tohto procesu vstupovať.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.2. Pokiaľ sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy v súvislosti s namietaným postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu v napadnutom konaní, ústavný súd už opakovane vyslovil, že o nárokoch na náhradu škody nerozhoduje. O náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu verejnej moci rozhodujú v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov orgány uvedené v § 4 tohto zákona, avšak nie ústavný súd v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Takýto postup zodpovedá doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. II. ÚS 71/04).

Vychádzajúc zo subsidiárnej právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.3. Sťažovateľ napokon namietal aj porušenie čl. 141 ods. 1 ústavy. Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Ústavný súd zastáva názor, že toto ustanovenie ústavy určuje právny základ rozhodovacej

činnosti všeobecných súdov a nie je v ňom obsiahnuté žiadne základné právo alebo sloboda. Preto ho nemožno samostatne aplikovať (a teda ani namietat' jeho porušenie) v konaní o namietanom porušení individuálnych základných práv a slobôd fyzických osôb alebo právnických osôb prostredníctvom a na základe s'ťažnosti pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 810/00).

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné s'ťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

II.4. Vychádzajúc z obsahu predloženej s'ťažnosti a jej príloh ústavný súd konštatuje, že s'ťažovateľ mimo petitu namieta aj údajné pochybenie krajského súdu pri jeho postupe v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S/106/2009 a v na neho nadväzujúcom uznesení z 3. novembra 2009, ktoré označuje za nezákonné. Uvedeným uznesením krajský súd nezrušil uznesenie Okresného súdu Nové Mesto na Váhom č. k. 5 C 192/2008-120 z 24. februára 2009 o ustanovení advokáta s'ťažovateľovi a zároveň podľa § 104 ods. 1 prvej vety OSP zastavil konanie proti Obvodnému úradu M. a mestu B, z dôvodu, že *„V prejednávanej veci neboli splnené podmienky na konanie o preskúmanie postupu žalovaných 1/ a 2/ vo veci žiadosti odporcu (t. j. s'ťažovateľa, pozn.) o pracovné miesto praktického lekára o prenájom ambulancie.“*

Ústavný súd zastáva v nadväznosti na túto námietku s'ťažovateľa názor, že krajský súd postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi a ním prijaté závery sú riadne odôvodnené a ako také ich treba považovať za súčasť nezávislého súdneho rozhodovania, ktoré je v celom rozsahu v medziach ústavnosti.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia poznamenáva, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta.

Preto, pokiaľ výhrady sťažovateľa smerujú voči advokátke, ktorá ho zastupovala v konaní pred všeobecným súdom ako osoba znalá práva, bolo jej základnou povinnosťou využívať v záujme sťažovateľa všetky právne prostriedky a v ich rámci uplatniť všetko, čo v súlade so svojím presvedčením považovala za potrebné. Ak tak advokátka nepostupovala, prichádza do úvahy možnosť zvažovať jej prípadnú zodpovednosť za škodu spôsobenú sťažovateľovi v dôsledku nekvalifikovanej služby, ktorú sťažovateľ mohol od nej ako jej poskytovateľky opodstatnene očakávať.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd považoval za bezpredmetné vyzývať sťažovateľa na odstránenie jej nedostatkov, ako aj rozhodovať o ďalších návrhoch v nej uvedených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2011